

Arkivsak-dok. 21/00542-88
Saksbehandler Johan Martin Mathiassen

Saksgang	Møtedato	
Formannskapet	07.05.2026	17/26
Kommunestyret	21.05.2026	

Saksframlegg

Endring av kommunedelplanen for kystsonen i Spind

Kommunedirektørens innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 11-17, jf. § 11-15 første ledd vedtar kommunestyret mindre endring av kommunedelplanen for kystsonen i Spind (Ystesteinen) datert 02.03.26.

Vedlegg

Saksutskrift - Kommunens oppfølging av tillatelse til havbeite hummer ved Ystestein 617051_1_1
Kommunedelplan for kystsonen i Spind
Forslag til endring av kommunedelplan for kystsonen i Spind 2026-03-02
Innspill til forslag om endring av kommunedelplan for kystsonen i Spind 626925_1_1
Innspill til forslag om endring av kommunedelplan for kystsonen i Spind 627245_1_1
Innspill til forslag om endring av kommunedelplan for kystsonen i Spind 628053_2_1
Høringsuttalelse – endring av kommunedelplan for kystsonen i Spind (A3 Ystesteinen 628782_2_1

Saken kort fortalt

Kommunestyre ba i møte 12/2-26 kommunedirektøren om å igangsette en planprosess for å endre akvakulturområde A3 i Kommunedelplanen for kystsonen i Spind slik at arealbruksformålet samsvarer med kommunestyrets fredningsforslag.

Det ble utarbeidet et planforslag som ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn som mindre endring etter plan- og bygningsloven §11-17 med høringsfrist 17.04.2026.

Det kom inn 4 uttalelser til planforslaget. Uttalelsene er oppsummert i saksutredningen og vedlagt saken.

Det er i høringen ikke framkommet nye opplysninger som gir grunnlag for å foreslå endringer i planforslaget, og kommunedirektøren anbefaler derfor at planendringen godkjennes.

Bakgrunn

Farsund kommunestyre vedtok i møte 12/2-26:

- 1. Farsund kommunestyre ber kommunedirektøren igangsette en planprosess for å endre akvakulturområde A3 i Kommunedelplanen for kystsonen i Spind slik at arealbruksformålet samsvarer med kommunestyrets fredningsforslag.*
- 2. Det nedlegges midlertidig forbud mot tiltak, herunder næringsetablering i område A3 etter plan- og bygningsloven § 13-1 første ledd.*

Bakgrunnen for vedtaket framgår av vedlagte saksutskrift i sak 1/26.

Kommunestyrets fredningsforslag i vedtakets **pkt. 1** gjelder fredning for hummer (sjøbunnen). Forslaget til endring av kommunedelplanen for kystsonen i Spind legger til rette for hummerfredning slik kommunestyret har vedtatt. Planendringen innebærer at arealformålet for avakulturområde A3 endres:

- Fra: Bruk og vern av sjø og vassdrag med underformål Akvakultur
- Til: Bruk og vern av sjø og vassdrag med underformål ferdsel, fiske og natur- og friluftsområder

Se vedlagte plankart av gjeldende plan og forslag til endring datert 02.03.2026

Planendringen er sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn som mindre endring etter plan- og bygningsloven §11-17. Høringsfristen var 17.04.2026.

Det kom inn 4 uttalelser som er vedlagt og oppsummert nedenfor.

- Statsforvalteren har ingen merknader til foreslått planendring
- Fiskeridirektoratet har ingen merknader til foreslått planendring
- Agder fylkeskommune har ingen merknader til selve endringen.
Før endelig vedtak anbefaler fylkeskommunen likevel at kommunen vurderer:
 - Omfanget av endringen opp mot hovedformålet til kommunedelplanen. A3 er det eneste området for akvakultur i kommunedelplanen, og ett av tre områder kommunen totalt har avsatt til dette formålet.
 - Og i forlengelse av dette, om man har lagt til rette for tilstrekkelig bred medvirkning som kan gi kommunen nyttige innspill fra lokalsamfunnet. Dette kan være relevant dersom man senere søker om fredning av området.
- Aegir Havbruk AS har selv oppsummert sin uttalelse slik:
Etter Aegir Havbruk AS sin vurdering:
 - fremstår planforslaget utilstrekkelig opplyst og begrunnet,
 - mangler nødvendig planfaglig vurdering,
 - bygger på forutsetninger som ikke lenger foreligger, og
 - vurderer ikke konsekvensene for eksisterende virksomhet og rettigheter.

På denne bakgrunn anbefales det at planforslaget ikke vedtas slik det foreligger, og at saken eventuelt undergis fornyet vurdering på grunnlag av et mer fullstendig og faglig begrunnet beslutningsgrunnlag.

Kommunestyrets vedtak **pkt. 2** ble meddelt partene og kunngjort med klagefrist 14.03.26.

Det kom inn en klage fra Aegir Havbruk AS som ble behandlet av kommunestyret 26.03.26.

Kommunestyret vedtok å ikke ta klagen til følge, og å oversende den til Statsforvalteren i Agder for endelig avgjørelse

Vurdering

Kommunestyret har tidligere vedtatt forslag til hummerfredning på akvakulturområde A3 Ystesteinen som egen sak. Før kommunestyret fattet sitt vedtak, ble forslaget gjenstand for en lokal prosess med høring. Kommunestyret vedtok deretter å oversende fredningsforslaget til Fiskeridirektoratet med anmodning om fredning etter havressurslova paragraf 16. Fiskeridirektoratet sendte forslaget ut på en nasjonal høring, men selve fredningen bli stilt i bero i påvente av en avklaring av havbeitesøknaden fra Ageir.

Fylkeskommunen ga 27.01.26 Aegir Havbruk AS forlenget tillatelse til havbeite.

Tillatelsen var et resultat av at Fiskeridirektoratet opphevet fylkeskommunens avslag på tillatelsen, og sendt den tilbake til fylkeskommunen for ny behandling.

I Fiskeridirektoratets sin begrunnelse for å oppheve vedtaket ble det bl.a. vist til at kommunen ikke hadde lagt ned midlertidig forbud mot tiltak for området, jf. pbl. § 13-1 første avsnitt. Dersom kommunen hadde gjort dette, ville det være tilstrekkelig for at vilkåret om «andre vesentlige forhold» var oppfylt, noe som ville gi grunnlag for å avslå søknaden om forlengelse.

Etter at kommunen ble gjort kjent med dette, nedla kommunestyret i møte 12.02.26 midlertidig forbud mot tiltak, herunder næringsetablering i område A3 etter plan- og bygningsloven § 13-1 første ledd.

I sin uttalelse til havbeitesøknaden, uttalte Fiskeridirektoratet at:

Innenfor rammen av arbeidet med gjenoppbygging av hummerbestanden vurderer Fiskeridirektoratet at den igangsatte prosessen med etablering av et fredningsområde for hummer ved Ydstesteinen i større grad vil bidra til å styrke bestanden, sammenlignet med en fornyet tillatelse til havbeite, jf. søknaden fra Aegir Havbruk AS.

På dette grunnlaget fraråder Fiskeridirektoratet å gi fornyet tillatelse til havbeite.

I sin uttalelse til planendringen anbefaler fylkeskommunen å vurdere omfanget av endringen opp mot hovedformålet til kommunedelplanen siden A3 er det eneste området for akvakultur i kommunedelplanen, og ett av tre områder kommunen totalt har avsatt til dette formålet.

Det er igangsatt revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdelen skal også revideres.

I denne forbindelse vil bruken av sjøområdene til næringsvirksomhet bli vurdert i en helhetlig sammenheng. I denne saken er hummerfredning prioritert foran næringsvirksomhet i tråd med Fiskeridirektoratets uttalelse om at område A3 er mer egnet som fredningsområde enn havbeite i forhold til å styrke hummerbestanden.

Aegir Havbruk sin uttalelse kan ses i lys av at firmaet ønsker å fortsette med havbeitevirksomheten, og argumenterer for dette. Hensynet til eksisterende virksomhet har vært en del av kommunens vurdering, men ikke avgjørende for forslaget til planendring. Kommunen har lagt avgjørende vekt på ønske om å styrke hummerbestanden, jf. uttalelsen fra Fiskeridirektoratet som bygger opp under dette.

Forslaget har vært gjenstand for 2 høringer; en lokal høring av kommunens fredningsforslag og høring av planforslaget. Bortsett fra Aegir Havbruk sine uttalelser er det ikke kommet innvendinger mot forslaget, og planendringen vurderes derfor som lite konfliktfylt i forhold til andre interesser. Både Sydvest Fiskerlag (uttalelse av fredningsforslaget) og Fiskeridirektoratet (uttalelse til havbeitesøknaden) anbefaler fredning av området.

Kommunestyret ønsker ikke at havbeitetillatelsen blir forlenget og har påklaget dette. I stedet ønsker kommunestyret at området blir fredet. Det er i høringen ikke framkommet nye opplysninger som gir grunnlag for å foreslå endringer i planforslaget, og kommunedirektøren anbefaler derfor at planendringen godkjennes.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Konsekvenser for barn og unge

Ingen

Konsekvenser for klima og miljø

Forslaget bidrar til å styrke hummerbestanden i området.

Konsekvenser for folkehelse

Ingen

Konklusjon

Se kommunedirektørens innstilling